

матеріалів разом із застосуванням комп'ютерних програм може бути технологією навчання, що особливо яскраво проявляється при вивченні такої конкретної дисципліни як хімія.

Література

1. Зайцева Л. В. Модели и методы адаптивного контроля знаний [Электронный ресурс] / Л. В. Зайцева. — Режим доступа : <http://ifets.ieee.org/russian/periodical/journal.html>.
2. Кабанов А. А. Тестирование студентов: достоинства и недостатки [Текст] / А. А. Кабанов // Педагогика. — 1999. — № 2. — С. 66–68.
3. Манойлова С. Використання комп'ютера на уроках хімії // Біологія та хімія в школі. — 2001. — №5. — С.22–25.
4. Міщенко Т. Г. Комп'ютерні технології тестування і контролю навчання студентів економічних ВНЗ / Т. Г. Міщенко // Фінансовий простір. — 2012. — № 3 (7). — С.79–83.
5. Моисеев В. Б. Статистический подход к принятию решений по результатам тестирования для тестов открытой формы [Электронный ресурс] / В. Б. Моисеев. — Режим доступа : http://www.mesi.ru/joe/N1_01/mo.html
6. Попадюк О. Я., Мельник Д. О. Навчально-педагогічна комп'ютерна програма «тест плюс» Свідоцтво про реєстрацію авторського права №50393 (23.07.2013)
7. Титаренко Н. Використання комп'ютерних навчальних програм з хімії // Біологія та хімія в школі. — 2004. — №1. — С. 9–12.
8. Фетісов В. С. Комп'ютерні технології в тестуванні: навч.-метод. посіб. — Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2011. — 140 с.

Мельник Д. О.

Самопроверка и повышение эффективности усвоения материала с использованием компьютерного тестирования для иностранных студентов

Ивано-Франковский национальный медицинский университет, Украина

Резюме. Создан алгоритм использования компьютерной программы «тест плюс» для тестирования и обучения неорганической химии англоязычных студентов фармацевтического фа-

культета. В программе присутствует метод подсказки когда программа при тестировании выдает, в случае неправильного ответа, подсказку с помощью которой студент может дать правильный ответ. Создано логически построенные сокращенные схемы основных терминов и понятий, которые дают возможность не просто вспомнить термин, а и увидеть его в связи с другими понятиями. Рассмотрено несколько типичных тестов по теме «Окислительно-восстановительные реакции» и приведенные теоретические сведения, которые помогают дать ответ на поставленные вопросы. При самоподготовке англоязычных студентов с использованием компьютерной программы «тест плюс» во время изучения окислительно-восстановительных реакций, повысились не только результаты их тестирование, а и написание практических работ.

Ключевые слова: компьютерное тестирование, учебные тесты, программа «тест плюс».

D. O. Melnyk

Self-Control and Improvement of the Effectiveness of Material Learning Using Computer Testing for Foreign Students

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ukraine

Abstract. The algorithm of using the computer program “test plus” for testing and training of inorganic chemistry by english-speaking students of pharmaceutical faculty has been found. The program has a method of prompt. When the student gives incorrect answer during the test, the program gives a prompt which helps the student give a correct answer. Logically constructed brief schemes of key terms and concepts were made. It enables not only remember the term, but also to see it in relation to other concepts. Typical tests on the theme “Redox reaction” were considered. Theoretical information that helps answer the questions was given.

Both the results of english-speaking students' testing and their practical work writing increased during the self-study using the computer program “test plus” while studying the redox reactions.

Keywords: computer testing, training tests, the program “test plus”.

Надійшла 16.06.2014 року.

УДК 378.147.88+37.026.7

Ромаш Н.І., Нейко В.С., Тимків І.В., Близнюк М.В., Дзвонковська В.В., Венгрович О.З., Дзвонковська Т.Т.

Керівництво самостійною роботою студентів на клінічних дисциплінах

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет», м. Івано-Франківськ
romashnadiya@i.ua

Резюме. У статті розглядаються особливості організації самостійної роботи студентів з урахуванням сучасних вимог та умов навчання, методи її ефективної організації як невід'ємної складової в системі освітнього середовища. Встановлено проблеми самостійної роботи студентів на клінічній кафедрі, запропоновано ефективні методи її організації з урахуванням вимог до якості знань та професійної компетентності як цілісної системи освітнього процесу у формуванні висококваліфікованих спеціалістів. Одним з варіантів оцінки якості самостійної роботи може стати введення умовної «залікової книжки» виконання практичних навиків, що буде спонукати студента приходити на клінічну базу після занять та під керівництвом/за допомогою викладача засвоювати методики обстеження хворого.

Ключові слова: самоосвіта, самостійна робота, навчальний процес.

За шестирічний термін навчання у вузі студент-медик повинен навчитися самостійно творчо працювати над учбовою та науковою літературою, використовуючи надалі набуті знання біля ліжка хворого. У процесі самостійної роботи розкриваються здібності людини, формуються її переконання, якості як творчої особи [2, 3].

Надбання студентами умінь і навиків самостійної роботи

переслідує більш глибоку мету, ніж забезпечення високої успішності (вираженої в балах, рейтингах) в період навчання. Мова йде про те, щоб забезпечити майбутньому спеціалісту постійний професійний ріст протягом усієї його діяльності. Адже відомо, що потік науково-технічної інформації подвоюється кожні 8 років. Отже, якщо лікар протягом 8-10 років не слідкував за розвитком своєї галузі знань, то він може починати навчання у вузі заново і цей повторний курс не втрапить для нього новизни. В сучасних умовах ринку праці та особливостей працевлаштування зростають вимоги до професійної компетентності випускників, що обумовлює якісно нові форми та методи вищої освіти, спрямовані на створення цілісної системи безперервної освіти, на розширення сфери самостійної діяльності студентів, які формують навички самоорганізації та самоосвіти [1].

Самостійну роботу студента слід розуміти не лише як домашню (хоча остання являється досить важливим фактором в розширенні та закріпленні знань), але і як усю сукупність його занять, зокрема, це [4]:

- уміння слухати лекцію, раціонально її фіксувати, робота над конспектом після лекції;
- робота над учбовою, науковою літературою, довіднико-

вими матеріалами, першоджерелами, документальними матеріалами;

- самостійна робота біля ліжка хворого (анамнез, об'єктивне клінічно-лабораторне дослідження, аналіз і синтез отриманих даних);

- самостійна робота з приладами, апаратурою;

- складання наукових звітів, рефератів;

- диференціальна діагностика, постановка діагнозу, призначення комплексного лікування, профілактика захворювання у даного конкретного хворого.

Головною ланкою по здійсненню процесів навчання і виховання студентів є кафедра. Діяльність кафедри в цьому напрямку багатогранна. Звичайно, з перших же занять студент повинен потрапити під дію цілої системи підготовки, яка переслідує мету навчити його працювати самостійно. Рекомендації і умови для роботи в цьому плані студент повинен мати на кафедрах уже з першого курсу. Наприклад: уміння слідкувати за думкою лектора, записувати головне, доповнення конспекту матеріалами з рекомендованої літератури. Конспектування активує мислення, процес засвоєння, дозволяє швидше відновити в пам'яті забуте, тренує пам'ять, укріплює її.

Щодо клінічних кафедр, тут слід перебудувати проведення практичних занять, адже якраз у клініці студент вперше знайомиться з основними лікарськими спеціальностями, робить для себе вибір. В основу перебудови учбового процесу повинна бути покладена педагогічна доктрина: добиватися у студента не лише засвоєння максимуму знань, а володіння знаннями, як інструментом для майбутньої творчої діяльності.

На клінічних кафедрах під час проведення практичних занять проводиться вирішення ситуаційних задач. Вирішення ситуаційних завдань сприяє найкращому засвоєнню теоретичного матеріалу, вмінню використовувати теоретичні знання в конкретній ситуації в клініці. Вирішення ситуаційних задач стимулює студента до творчої думки, сприяє формуванню клінічного мислення.

Ми не одержуємо також належної віддачі від курації хворих на практичних заняттях, яка проводиться в терапевтичному відділенні не 1:1, а 1:2 або 1:3, тобто одного пацієнта курають два або три студенти.

Слід визнати, що студентами самостійна робота досконало не виконується. Практично на всіх кафедрах в традиційну структуру практичних занять вводяться активні методи навчання. На нашу думку, цьому надзвичайно сприятиме введення умовної «залікової книжки» виконання практичних навиків. Це буде спонукати студента приходити на клінічну базу після занять та під керівництвом/за допомогою викладача засвоювати методики обстеження хворого.

Звичайно, в засвоєнні практичних навиків студентами важливе значення має створення оптимальних умов для забезпечення педагогічного процесу:

- наявність тематичних хворих;
- плодотворна робота студентів на чергуваннях;
- участь студентів в наданні невідкладної допомоги;
- вправи на фантомах;
- створення тематичних учбових кімнат;
- наявність сучасної діагностичної та лікувальної апаратури;

- робота біля ліжка хворого на практичних заняттях.

Важливе значення у побудові навчального процесу має впровадження навчально-дослідницької роботи студентів, яка базується на вмінні розбиратися в проявах хвороби, інтерпретації даних, викладених в історії хвороби, правильно читати результати аналізів, проводити диференційну діагностику і визначати тактику лікування. Елементи науково-дослідницької роботи містить активна участь студентів у наукових гуртках. Це питання також потребує постійного вдосконалення. Саме самостійна робота студентів під керівництвом викладача, а не опрацювання фрагментів наукових

робіт працівників кафедр сприяють активному науковому пошуку, осмисленню, аналізу отриманих даних.

Підготовка лікарів з кожним роком ускладнюється. Це пов'язано з безперервним прогресом медичної науки і практики, що зумовлює збільшення об'єму інформації, сучасних методів діагностики, лікування, які широко впроваджуються в клінічну практику. У зв'язку з цим використання існуючих до недавнього часу традиційних методів навчання студентів не дозволяє повністю засвоїти учбову програму. Вихід з такого положення – постійний цілеспрямований пошук нових науково обґрунтованих принципів (методів) навчання.

Література

1. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією Кременя В.Г. Авторський колектив: Степко М.Ф., Болубаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубіянюк В.В., Бабін І.І. – Тернопіль: ВЕЖА, 2004. – С.243.

2. Журавська Л. М. Концептуальні умови управління самостійною роботою студентів у ВНЗ / Журавська Л. М. // Освіта та управління. – Т. 3. – 1999. – №2. – С.14.

3. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / Курлянд З.Н., Хмельнюк Р.І., Семенова А.В. та ін.; За ред. Курлянд З.Н. – К.: Вища школа, 2005. – С. 241.

4. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: Навч. посіб. для студентів вищих педагогічних закладів освіти. - Т.: Навчальна книга "Богдан", 2003.-240с.

Ромаш Н.И., Нейко В.Е., Тымкив И.В., Близиук М.В., Дзвонковская В.В., Венгрович О.З., Дзвонковская Т.Т.

Руководство самостоятельной работой студентов на клинических дисциплинах

Ивано-Франковский национальный медицинский университет, Украина

romashnadiya@i.ua

Резюме. В статье рассматриваются особенности организации самостоятельной работы студентов с учетом современных требований и условий учебы, методы ее эффективной организации как неотъемлемой составляющей в системе образовательной среды. Установлены проблемы самостоятельной работы студентов на клинической кафедре, предложены эффективные методы ее организации с учетом требований к качеству знаний и профессиональной компетентности как целостной системе образовательного процесса в формировании высококвалифицированных специалистов. Одним из вариантов оценки качества самостоятельной работы может стать введение условной "зачетной книжки" выполнения практических навыков, которое будет побуждать студента приходить на клиническую базу после занятий и под руководством/с помощью преподавателя усваивать методики обследования больного.

Ключевые слова: самообразование, самостоятельная работа, учебный процесс.

N.I. Romash, V.Ye. Neiko, I.V. Tymkiv, M.V. Blyzniuk, V.V. Dzvonnkowska, O.Z. Venhrovych, T.T. Dzvonnkowska

Management of Independent Students' Work in Clinical Subjects

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ukraine

romashnadiya@i.ua

Abstract. The peculiarities of students' independent work with the current requirements and the learning environment, methods of its effective organization as an integral part of the system learning experience are given in the article. The problems of students' independent work at the clinical chair are determined, the effective methods of its organization taking into account the requirements to the quality of knowledge and professional competence as an integral system of educational process in the formation of highly qualified specialists are offered. One of the variants of the individual work quality assessment may become the introduction of the conditional student's "record book" of practical skills performance that will encourage students to come to the clinical base after classes and under the supervision/with the help of the teacher to learn how to use methods of patient's examination.

Keywords: self-education, self-study, educational process.

Надійшла 22.09.2014 року.